

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 559 din 25.10.2023

Dosar nr.: 750/2022

Petiția nr.: 7377/17.10.2022

Petenți:

Reclamați: Inspectoratul de Poliție Județean Hunedoara, Rusu Liviu

Obiect: lezarea demnității personale a petenților de către un agent constatat de poliție rutieră

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților:

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:

Inspectoratul de Poliție Județean Hunedoara
– Poliția Petroșani, Biroul Rutier, județ Hunedoara

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin 4 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, Colegiul director, prin intermediul adreselor nr. 7377/27.10.2022 și 7694/27.07.2021 a citat părțile în data 22.11.2022.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

5. Petenții, doi soți cu vârsta de 66 și 67 ani, ambii deținând dublă cetățenie, română și australiană, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama faptul că, în data 14.09.2022, petenta a săvârșit o contravenție rutieră și, la momentul completării procesului verbal de către agentul constatat, acesta ar fi făcut afirmații jignitoare, peiorative, cu privire la vârsta acestora, făcându-i să se simtă discriminați și marginalizați.

6. Petenții apreciază că orice persoană, indiferent de vârsta împlinită, trebuie să beneficieze de aceleași drepturi, trebuie să onoreze aceleași obligații, nefiind necesar a se face afirmații de natură a pune în balanță acțiunile efectuate în anumite situații.

7. Mai mult, petenții pretind că i-ar fi atras atenția agentului, într-un mod respectuos, că îi umilește prin utilizarea acelor afirmații însă că acesta ar fi continuat, spunând : „*sunteți mai în vârstă decât părinții mei, ce doriți?*”

8. În cuprinsul procesului – verbal de constatare a contravenției de traversare a unei artere rutiere din Municipiul Petroșani printr-un loc nepermis, anexat petiției, sancțiunea fiind cea de avertisment, la secțiunea „mențiuni” era specificat faptul că adresa este inexactă și că petenții au fost numite persoane în vârstă.

Sușinerile reclamatului

Inspectoratul de Poliție Județean Hunedoara

9. Reclamatul, prin intermediul notelor scrise înregistrate cu nr. 8555/24.11.2023, aduce clarificări privind împrejurările presupusei fapte de discriminare, precizând că în data de 14.09.2022, petenta a fost sancționată contravențional de către agentul constatator reclamat din cadrul Biroului rutier Petroșani cu avertisment pentru traversarea drumului public prin alte locuri decât cele permise, încălcând prevederile art. 167 alin 1 lit. d) din HG nr.1391/2006, „*Se interzice pietonilor și persoanelor asimilate acestora: d) să traverseze drumul public prin alte locuri decât cele permise*”.

10. Reclamatul a anexat punctului de vedere suportul optic (DVD) conținând înregistrările efectuate de aparatul BodyWom Camera, purtat în timpul serviciului efectuat, la data menționată, de către agentul rutier reclamat.

11. În cuprinsul înregistrării, petenții recunosc săvârșirea contravenției, iar cu ocazia întocmirii procesului-verbal, când petentei i s-a pus în vedere că au dreptul de a formula mențiuni, aceștia au solicitat agentului constatator să noteze că „*Adresa este inexactă și am fost numită persoană în vârstă.*”, ulterior petentul spunându-i agentului constatator că „*o să te urmăresc pentru asta*”.

12. Reclamata, făcând referire la mijlocul probatoriu depus, susține că nu se confirmă cele relatate de către petenți.

13. Mai mult, reclamatul susține că așa cum, de altfel, reiese și din procesul-verbal contravențional depus de petentă, acesteia nu i s-a produs nicio vătămare a unui drept sau interes legitim și nu i-a fost aplicat tratament diferențiat pe criterii de vârstă, temeiul aplicării sancțiunii contravenționale fiind încălcarea prevederilor art. 167, alin. 1, lit. d) din H.G. nr. 1391/2006.

IV. Motivele de fapt și de drept

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 alin. (3) - Statul român

„(3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*”

Art. 4. alin. (2) - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.*”

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare Art. 2

(1) „În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 15

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

14. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată.

15. Astfel, Colegiul director trebuie să analizeze obiectul petiției, în speță, în ce măsură comportamentul sesizat de petenți a creat un cadru ostil, degradant, umilitor sau ofensator, aducându-le atingere dreptului la demnitate personală, pe baza criteriului vârstă. În speță, petenții se consideră discriminați de faptul că reclamatul, agent de poliție rutieră, redactând un proces-verbal de constatare a unei contravenții săvârșite de petentă, i-ar fi numit „persoane în vârstă”.

16. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

17. Prin urmare, Colegiul director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoge sau omiterea de a trata

în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratatul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

18. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

19. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”.

20. Colegiul director constată că în speță de față petentul nu a dovedit în niciun fel afirmațiile sesizate. Pe de altă parte, din probatoriul depus de reclamat se constată că petentul o îndeamnă pe petentă să noteze la rubrica „obiecții” din cuprinsul procesului-verbal de constatare a contravenției faptul că soții ar fi fost numiți de către agentul de poliție rutieră „persoane în vârstă” iar, pe fundal, se poate auzi faptul că agentul rutier nega acest aspect. Astfel, Colegiul director, raportându-se la proba video depusă, nu poate constata existența unei fapte de discriminare, neconfirmându-se cele sesizate de petenți. Totodată, Colegiul director, în analiza expresiei „persoane în vârstă”, prin prisma existenței unei posibile fapte de discriminare, constată că ar fi avut nevoie de mai multe elemente, pentru a putea constata caracterul depreciativ, umilitor al expresiei reclamate „persoane în vârstă”. Expresia de sine stătătoare, „persoane în vârstă”, dacă s-ar fi probat utilizarea ei de către agentul rutier, nu conține intrinsec elemente peiorative sau depreciative care să aducă atingere în vreun fel dreptului la demnitate personală a petenților. Pe de altă parte, din proba video depusă, se observă că agentul a avut o atitudine politicoasă cu petenții, pe perioada redactării procesului - verbal, aceștia beneficiind de un tratament civilizat.

21. Colegiul director constată că petenții nu au prezentat niciun minim mijloc de probă, acesta constituind un element de fapt primordial în susținerea existenței unei fapte de discriminare iar, din probatoriul depus de reclamat, faptele sesizate nu se susțin. În concluzie, Colegiul director constată că nu sunt probe concludente care să ateste

existența unei fapte de discriminare în relație cu criteriul vârstei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 15 din O.G. 137/2000, republicată. Nu sunt probe concludente.
2. Se va comunica o copie a hotărârii părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: -

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BABUȘ Radu – Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela – Membru

DIACONU Adrian - Nicolae – Membru

GRAMA Horia – Membru

MOȚA Maria – Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

POPA Claudia Sorina – Membru

RAIU Cătălin Valentin – Membru

Redactată și motivată: HG/AB
Data redactării: 27.10.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

